

thema 4 les 2 extra oefenen

1 Schrijf het woord op.

Kies uit: buitenland Duitsland Engeland
Friesland Gelderland land onbekend

- Op vakantie in eigen land!
- Boswandelingen in Gelderland of Utrecht.
- Zeilen in Fransland.

- land
- Gelderland
- Friesland

- Europa: buitenland en toch dichtbij.
- Natuurreizen in Duitsland en Engeland.
- Ontdek een onbekend gebied.

- buitenland
- Duitsland, Engeland
- onbekend

2 t of d? Schrijf het woord op.

Aartbeving in Flevoland!
 Volkomen onverwacht beefde de bodem.
 De bevolking reageerde eerst verbaast.
 Ze ervaren het gewiebel als vervelend.
 Maar dan komt het water op het land terecht.
 Mensen zoeken hun toevlucht op daken en auto's.
 Na een paar minuten wordt de schade zich baar.
 Vooral in Lelystad is die uitgebreid.
 Een speurhondt doet uitstekend werk.
 Hij vindt een vermisde kind op het strand.
 Vanavond is er een bijeenkomst in het provinciehuis.

Aardbeving, Flevoland
onverwacht
verbaasd
vervelend
land, terecht
toevlucht
schade, zichtbaar
Lelystad, uitgebreid
speurhond, uitstekend
vermist, strand
Vanavond, bijeenkomst

spelling 25

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met d die klinkt als t schrijft.

hond

spiegelbeeld

Dit moet je weten

Je hoort t.

Maak het woord langer:

spiegelbeelden

Je hoort d.

Je schrijft d.

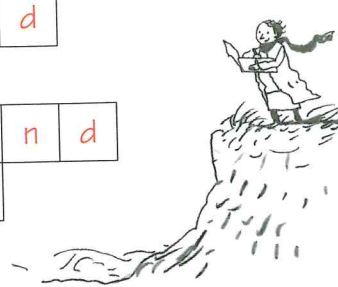
thema 4 les 4 extra oefenen

1 a Vul de puzzel in.

Kies uit: beroemd gebed naaldboom
opstand verliefd weerstand

- Als je op iemand bent, ben je ...
- Als je heel bekend bent, ben je ...
- Als je iets niet wilt, bied je ...
- Als je iets aan de Heere God vraagt, doe je een ...
- Als mensen heel boos zijn, komen ze in ...
- Als een boom geen bladeren heeft, is het een ...

				1	v	e	r	l	i	e	f	d	
2	b	e	r	o	e	m	d						
				3	w	e	e	r	s	t	a	n	d
				4	g	e	b	e	d				
				5	o	p	s	t	a	n	d		
6	n	a	a	l	d	b	o	o	m				

b Welk woord lees je in de grijze balk?

verbod

2 t of d? Schrijf het woord op.

- Ike tekent graag in haar klanblok.
- Het liefst kiest ze een lanschap.
- Ze zoekt een bijzonder standpunt.
- Bijvoorbeeld op een viaduct.
- Daar heeft ze een weis uitzict.
- Ze tekent het platteland.
- Ganzen op een zandbank in de rivier.
- Een winmolen aan de horizon.
- Zo geeft Ike een overzicht van Nederland.
- Ze blijft doorgaan zolang haar gezondheid het toestaat.

kladblok
landschap
standpunt
Bijvoorbeeld, viaduct
weids, uitzicht
platteland
zandbank
windmolen
overzicht, Nederland
gezondheid

1 Schrijf het woord op.

Kies uit: afdeling betaling ervaring
maatregel medemens probleem

- Zegers moeder werkt op de afdeling vleeswaren.
afdeling
- Ze heeft veel ervaring in de verkoop.
ervaring
- Heeft een klant moeite met de betaling?
betaling
- Zegers moeder maakt er geen probleem van.
probleem
- Ze verzint wel een maatregel.
maatregel
- 'Iedereen is mijn medemens,' zegt ze.
medemens

2 Een of twee klinkers? Schrijf het woord op.

- Het personeel van de supermarkt komt bij elkaar.
personeel, supermarkt
- Ze houden een bespreking.
bespreking
- Is er een probleem? Integendeel.
probleem, Integendeel
- Iedereen is heel tevreden.
ledereen, tevreden
- Het salaris is pas verhoogd.
salaris
- De klanten zijn betrouwbaar.
betrouwbaar
- Maar er is een overschot aan taart.
overschot
- Bovendien is Zegers moeder jarig.
Bovendien, jarig
- Ze gaat rond met broodjes en glazen.
broodjes, glazen
- Na het eten is het gezond om te bewegen.
eten, bewegen
- De kanarie kijkt verbaasd toe.
kanarie, verbaasd

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met een lange klank aan het eind van een klankgroep schrijft.

jager

probleem

Dit moet je weten

Verdeel het woord in klankgroepen.

Je hoort aan het einde van de eerste klankgroep een lange klank: **oo**.

Je schrijft één teken: probleem

1 Lees het onderstreepte woord. Schrijf het meervoud op.

Kies uit: afspraken kanalen piloten
oorzaken soldaten verhalen

- In 1944 landde een Britse piloot in Frankrijk.
piloten
- Hij stak het kanaal over met een vliegtuig.
kanalen
- Hij was niet alleen: er vloog nog een soldaat mee.
soldaten
- De oorzaak was de Tweede Wereldoorlog.
oorzaken
- Engeland had een afspraak Frankrijk te helpen.
afspraken
- Over de strijd gaat een heel verhaal.
verhalen

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met een lange klank aan het eind van een klankgroep schrijft.

jager

probleem

Dit moet je weten

Verdeel het woord in klankgroepen.

Je hoort aan het einde van de eerste klankgroep een lange klank: **oo**.

Je schrijft één teken: probleem

2 Lees het onderstreepte woord. Schrijf het meervoud op.

- De soldaat beleefde een avontuur.
avonturen
- Samen met een piloot trok hij het land in.
landen
- Parijs trok hen als een magneet aan.
magneten
- Ze vonden een slaapplek in een leeg schoollokaal.
schoollokalen
- De leraar was allang vertrokken.
leraren
- 's Nachts zwierf een verwarde figuur om de school.
figuren
- Maar toen ze gingen kijken, was die in een minuut verdwenen.
minuten
- De mannen leefden van aardappel en tomaat.
aardappelen, tomaten
- Soms aten ze het blad van snijbieten.
bladeren
- Na een week bereikten ze de bevrijde hoofdstad.
weken, hoofdsteden
- Daar konden ze zelfs een sigaar uit een automaat trekken!
sigaren, automaten

1 Schrijf het woord op.

Kies uit: immers kennis klasse
kudde pakket stemming

- De stemming in de bus zit er goed in. stemming
- We zijn immers allemaal op vakantie! immers
- Er zit elke dag een uitstapje in het pakket. pakket
- Als een brave kudde lopen we achter de reisleader aan. kudde
- Hij heeft veel kennis van het land. kennis
- Echt klasse hoor, deze busreis! klasse

2 b Vul de puzzel in.

- Ja, ik ga ...
- Muziek van Mozart is ...
- Na een tijdje nadenken, neemt Floor een ...
- De bovenkant van water.
- Schoeisel voor blote voeten.
- De werkers op een schip.
- Een bewoner van een klooster.
- In de oorlog kende Nederland een ...
- Heel klein varken.
- Tijdsperiode van 500-1500.

b Welk woord lees je in de grijze balk?

kasplantje

↓

1	a	k	k	o	o	r	d					
2	k	l	a	s	s	i	e	k				
3	b	e	s	l	i	s	s	i	n	g		
4	o	p	p	e	r	v	l	a	k			
5	t	e	e	n	s	l	i	p	p	e	r	s
6	b	e	m	a	n	n	i	n	g			
7	m	o	n	n	i	k						
8	b	e	z	e	t	t	i	n	g			
9	b	i	g	g	e	t	j	e				
10	m	i	d	d	e	l	e	e	u	w	e	n

1 Lees het onderstreepte woord. Schrijf het meervoud op.
Tip: het zijn woorden als bakker.

- Carla gaat een duikbril kopen.
duikbrillen
- Ze moet naar een onbekend adres.
adressen
- Het is vlak bij de spoorbrug.
spoorbruggen
- Over het pad ligt een boomstam.
boomstammen
- Aarzelend doet Carla een aantal stappen.
aantallen
- Dan hoort ze een slepende voetstap. Wegwezen!
voetstappen

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met een korte klank aan het eind van een klankgroep schrijft.

bakker

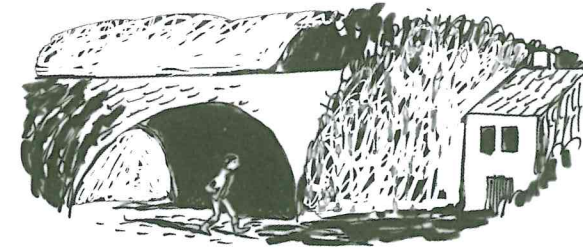
kennis

Dit moet je weten

Verdeel het woord in klankgroepen.

Je hoort aan het eind van de eerste klankgroep een korte klank: e.

Je schrijft daarna twee dezelfde medeklinkers: kennis

2 Een of twee medeklinkers? Schrijf het woord op.

- Jesse maakt open kasten voor werkstuken.
werkstukken
- In haar werkkamer staan papieren modeen.
papieren, modellen
- Ze verzamelt hiervoor allerlei spuen.
verzamelt, allerlei, spullen
- Jesse gebruikt zelfs dakpaen en baksteen.
dakpannen, bakstenen
- Werkstuen tonen soms mooier tegen een kastwand met landschaen.
Werkstukken, tonen, landschappen
- Kennien noemen haar de meubelmaer.
Kennissen, meubelmaker
- De kopers stellen hoge een aan de veiligheid.
eisen
- Jesse kan zich dat goed voorsteen.
voorstellen
- 'De kopers moeten geen angstige ogenblien hebben,' zegt ze.
ogenblikken
- 'Ongeluen mogen niet gebeuren.'
Ongelukken

1 a Vul de puzzel in.

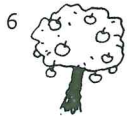
Kies uit: **appelstroop** **fruitboom** **taakstraf**
uitspraak **waterstraal** **ijsbeer**

1 Papier prikken als straf heet een ...

3 Hoe je woorden uitspreekt, heet je ...

4 Een gezond, maar zoet broodbeleg is ...

1	t	a	a	k	s	t	r	a	f			
2		w	a	t	e	r	s	t	r	a	a	l
3	u	i	t	s	p	r	a	a	k			
4		a	p	p	e	l	s	t	r	o	o	p
5	i	j	s	b	e	e	r					
6		f	r	u	i	t	b	o	o	m		

b Welk woord lees je in de grijze balk?

kapper

2 Trek een lijn. Schrijf het woord op.

Tip: Er zijn meerdere antwoorden mogelijk.

brand	soort	<u>tekstsoort</u>
dienst	straat	<u>hoofdstraat, marktstraat</u>
hoofd	weer	<u>brandweer, herfstweer</u>
herfst	plicht	<u>dienstplicht</u>
markt	stof	<u>brandstof</u>
tekst	plaats	<u>hoofdplaats, marktplaats</u>

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden schrijft die bestaan uit twee andere woorden.

hijskraan
fruitboom

Dit moet je weten

De twee woorden vormen samen een nieuw woord. Je schrijft het woord aan elkaar.

fruit + boom → fruitboom
sport + tas → sporttas
uit + spraak → uitspraak

1 Trek een lijn. Schrijf het woord op.

het	zij	<u>opzij</u>
broek	zelfde	<u>hetzelfde</u>
nood	zaam	<u>zeldzaam</u>
op	zet	<u>opzet</u>
op	zaak	<u>noodzaak</u>
zeld	zak	<u>broekzak</u>

2 z of sz? Schrijf het woord op.

- Tina is werkzaam in de leerzaam.
- Daar moet het ontzettend stil zijn.
- En Tina is zelf allezins spraakzaam.
- Praten is een noodzaak voor haar.
- Ze is een raszuivere babbelkous.
- In haar vrije tijd kan ze zich enigszins uitleven.
- Dan ontwerpt ze fietszadels.
- Als Tina langzijdig komt, hoor je haar praten.
- 'Dit wordt mooi, dit wordt mooier,' steeds hetzelfde.

3 z of sz? Schrijf het woord op.

- Zoran is enigszins in paniek.
- Hij had een brief voor Zara in zijn jaszak.
- Heeft hij die gepost zonder postzegel?
- Straks belandt die brief in een vuilniszak!

Dit ga je leren
Je leert hoe je woorden schrijft waarbij de z in het midden klinkt als s.

Dit moet je weten
Je hoort in het midden van het woord s.
Je schrijft z.

werkzaam, leerzaam
ontzettend
allezins, spraakzaam
noodzaak
raszuivere
enigszins
fietszadels
langzijdig
hetzelfde

enigszins
jaszak
postzegel
vuilniszak

1 Schrijf het woord op.

Kies uit: aardbei bereikbaar boerderij
bijdrage keihard pastei

- 1 Meike bakt een pastei.
- 2 De korst wordt helaas keihard.
- 3 Gelukkig woont Meike op een boerderij.
- 4 Fruit is voor haar bereikbaar.
- 5 Dus plukt Meike voor iedereen een aardbei.
- 6 Dat is haar bijdrage aan de maaltijd.

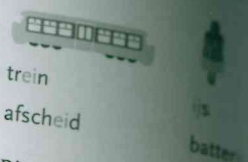

2 ij of ei? Schrijf het woord op.

- 1 We nemen afschied van juf Hoogendijk.
- 2 Ze verhuist naar Nijmegen.
- 3 Thijs denkt dat die stad in Overijssel ligt!
- 4 Aardrijkskunde is niet echt zijn terrijn.
- 5 Iedereen was tijdelijk erg van slag.
- 6 Haar nieuwe school was onze verand.
- 7 Toen krabbelden we weer over ernd.
- 8 Juf Hoogendijk krijgt een groots afschied.
- 9 Onze bijdrage aan het afschied is een lied.
- 10 We verzinnen allerlij teksten.
- 11 Uit undelijk zijn we het eens.
- 12 Bij de repetitie zingt iedereen ongelijk.
- 13 Alleen het refrijn zetten we tegelijk in.
- 14 U moet dichterbij wonen, juf Hoogendijk!
- 15 We hebben nog veel onderwijs van u nodig!

afschied
Nijmegen
Overijssel
Aardrijkskunde, terrein
tijdelijk
verand
overernd
afschied
bijdrage, afschied
allerlij
Uiteindelijk
ongelijk
refrijn, tegelijk
dichterbij
onderwijs

Dit ga je leren
Je leert hoe je woorden met ei en ij schrijft.

Dit moet je weten
Woorden met ei en ij zijn weetwoorden.
Je leert deze woorden uit je hoofd.
Het ei-web kan je daarbij helpen.

4 Vul de puzzel in.

Kies uit: applaus boekhouder kauwgom
touw ladder tweevoud vrachtauto

- 1 Iemand die de inkomsten en uitgaven bijhoudt.
- 2 Tweemaal hetzelfde doen.
- 3 Hard klappen.
- 4
- 5
- 6

1	v	r	a	c	h	t	a	u	t	o		
2	k	a	u	w	g	o	m					
3			b	o	e	k	h	o	u	d	e	r
4	t	w	e	e	v	o	u	d				
5	a	p	p	l	a	u	s					
6	t	o	w	l	a	d	d	e	r			

b Welk woord staat er in de grijze balk?
toeval

2 ou of au? Schrijf het woord op.

- 1 Gisteren vierden wij de trouwdag van opa en oma.
- 2 We aten in een vegetarisch restaurant.
- 3 Ik had lekkere rauwkost gekozen.
- 4 In het gebouw vond een verbouwing plaats.
- 5 Plotseling werd er door de politie een aanhouding gedaan.
- 6 Het was een bouwvakker die aan het werk was.
- 7 De eigenaar dacht dat hij betrouwbaar was, maar hij had geld gestolen.
- 8 Na afloop gaven we de agenten een groot applaus.
- 9 Ik houd wel van wat leven in de brouwerij.

trouwdag
restaurant
rauwkost
gebouw, verbouwing
aanhouding
bouwvakker
betrouwbaar
applaus
brouwerij

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met au en ou schrijft.

pauw

hout

applaus

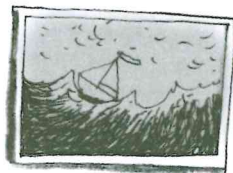
springtouw

Dit moet je weten

Woorden met au en ou zijn weetwoorden.

Je leert deze woorden uit je hoofd.

Het au-web kan je daarbij helpen.

Dit ga je leren
Je leert hoe je woorden met -ge schrijft.

garage

Dit moet je weten
Je hoort -zje
Je schrijft ge.

- 1 Maak de woorden af met ge. Schrijf het woord op.
- Jesse loopt sta... als loodgieter.
 - Hij kijkt elk kwartier op zijn horlo...
 - Deze lekka... zit op een lastige plaats.
 - Jesse klaagt: 'Zo krijg ik slijta... aan mijn rug.'
 - Ik haal mijn brommer uit de gara...
 - Voor mijn part stroomt dit water naar de onderste eta...

stage
horloge
lekkage
slijtage
garage
etage

- 2 -oosje of -oge, -aasje of -age, -eesje of -ege? Schrijf het woord op.

- Mijn vader was een p... naar een kuuroord.
- Hij maakte er een rapport... over.
- 'Elke dag een gl... en een mass...' heet het.
- Daardoor werd kuren ineens een r...
- In de etal... van elk reisbureau zie je aanbiedingen.
- Mensen pakken hun bag... en gaan naar een kuuroord.
- Ze hopen als een roo... te slapen.
- Een tijdje zonder klok of horl...
- Ontbijten met een k... en een abrik...
- Zelf ga ik liever naar de man...
- Daar loopt mijn zus Desie st...

poosje
rapportage
glaasje, massage
rage
etalage
bagage
roosje
horloge
kaasje, abrikoosje
manege
stage

Schrijf het woord in de goede rij.

- Kies uit: garage asperge doosje kaasje
kersje massage rage bloemenvaasje
poosje roosje

- 1 sje
garage doosje
asperge kaasje
massage kersje
rage bloemenvaasje
poosje
roosje

- 2 Schrijf het woord op. Let op: dit is een rijmpje.

- In de keuken is het een rav...
- We schilden asper...s, die zijn een r...
- Maar terwijl we schilden, kwam er lekk...
- Mijn oma riep: 'Bel je huisb...el'
- Die maakt volgende week een rapport...
- Die emmers staan er dus nog een poo...
- De druppels tikken als een horl...
- Mijn oma drijft rond op haar bag...
- Oei, nog een lek, haal snel een v...e!

ravage
asperges, rage
lekkage
huisbaasje
rapportage
poosje
horloge
bagage
vaasje

Dit ga je leren
Je leert hoe je woorden met -ge schrijft.

garage

Dit moet je weten
Je hoort -zje
Je schrijft ge.

oefenblad

oefenblad